

Міністерство освіти і науки України
Харківський соціально-економічний фаховий коледж

Затверджую

В.о. директора коледжу

Ольга ГАЛКІНА

2024

Інформація

для здобувачів освіти коледжу щодо ризиків трудової експлуатації

1. Наразі для дорослих, молоді та неповнолітніх дітей України в умовах воєнного стану ризик потрапляння у ситуацію трудової експлуатації як всередині країни, так і за її межами став більшим. Багато громадян переїхали із зони бойових дій в інші регіони країни або за кордон та шукають нову роботу, чи закінчують своє навчання і прагнуть підзаробити.

2. Ця інформація призначена для підвищення рівня правової обізнаності здобувачів освіти коледжу, опанування поняття «торгівля людьми», що увібрало широкий спектр форм.

3. Торгівля людьми – це здійснення незаконної угоди, об'єктом якої є людина.

3.1. Ознаки торгівлі людьми: вербування, переміщення, переховування, передача або одержання людини, вчинені з метою експлуатації, у тому числі сексуальної, з використанням обману, шахрайства, шантажу, уразливого стану людини або із застосуванням чи погрозою застосування насильства, з використанням службового становища або матеріальної чи іншої залежності від іншої особи, що відповідно до Кримінального кодексу України визнаються злочином.

3.2. Кваліфікуючими ознаками торгівлі людьми є вчинення злочину:

- 1) спрямованого щодо неповнолітньої чи малолітньої особи;
- 2) щодо кількох осіб;
- 3) повторно;
- 4) за попередньою змовою груppoю осіб або організованою групою;
- 5) службовою особою з використанням службового становища або батьками, усиновителями, опікунами чи піклувальниками;
- 6) поєднаного з насильством, яке не є небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого чи його близьких, або з погрозою застосування такого насильства;
- 7) спричинив тяжкі наслідки.

3.3. Форми торгівлі людьми:

- 1) сексуальна експлуатація;
- 2) втягнення у злочинну діяльність;
- 3) залучення в боргову кабалу;
- 4) усиновлення (удочеріння) з метою наживи;
- 5) використання в збройних конфліктах;
- 6) примусова праця;
- 7) примусова в'агітність;
- 8) вилучення органів;
- 9) проведення дослідів над людиною без її згоди.

4. Відповіальність за вчинення торгівлі людьми

4.1. Торгівля людьми – це злочин, який карається позбавленням волі згідно з Кримінальним кодексом України.

4.1. Дії вчинені щодо неповнолітнього або щодо кількох осіб, або повторно, або за попередньою змовою групою осіб, або службовою особою з використанням службового становища, або у поєднані з насильством, яке не є небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого чи його близьких, або з погрозою застосування такого насильства, караються позбавленням волі на строк від п'яти до дванадцяти років з конфіскацією майна або без такої.

4.2. Вищезазначені дії вчинені щодо неповнолітнього його батьками, усиновителями, опікунами чи піклувальниками, або вчинені щодо малолітнього, або організованою групою, або поєднані з насильством, небезпечним для життя або здоров'я потерпілого чи його близьких, або з погрозою застосування такого насильства, або якщо вони спричинили тяжкі наслідки, караються позбавленням волі на строк від восьми до п'ятнадцяти років з конфіскацією майна або без такої.

4.3. Відповідно до:

1) статті 3 Конвенції про заборону та негайні заходи щодо ліквідації найгірших форм дитячої праці №182, примусова чи обов'язкова праця належить до однієї з найгірших форм дитячої праці;

2) статті 43 Конституції України заборонено використання примусової праці та використання праці неповнолітніх на небезпечних для їхнього здоров'я роботах;

3) статті 150 Кримінального кодексу України, експлуатація дитини, яка не досягла віку, з якого законодавством дозволяється працевлаштування, шляхом використання її праці карається арештом до шести місяців або обмеженням волі до трьох років, з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк до трьох років. Ті самі дії, вчинені щодо кількох дітей або якщо вони спричинили істотну шкоду для здоров'я, фізичного розвитку або освітнього рівня дитини, або поєднані з використанням дитячої праці в шкідливому виробництві, караються позбавленням волі від двох до п'яти років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років. Якщо згадані дії вчинені організованою групою, вони караються позбавленням волі на строк від п'яти до десяти років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років.

Інженер з охорони праці

Тетяна КУДРЯВЦЕВА